

Onderhoud poel

Poelen en het aangrenzende landbiotoop zijn van groot belang als leefgebied voor diverse amfibieënsoorten. Ze zijn belangrijk als leefgebied van o.a. kikkers, salamanders, libellen en waterplanten. Goed onderhoud van poelen is belangrijk om deze soorten te behouden.

Voorkom dichtslibben van de poel

Het is van belang te voorkomen dat de poel dichtgroeit, dichtslibt en verlandt. Dit doet u door regelmatig het teveel aan slib, afgestorven plantenresten en waterplanten te verwijderen (opschonen). Zo wordt ook voorkomen dat het water door de afbraak van organisch materiaal te weinig zuurstof bevat. Het streven is dat minimaal de helft van de poel in voorjaar en zomer uit open water bestaat.

Hoe vaak de poel schonen?

Er wordt ongeveer één keer in de 6 jaar geschoond. Bij achterstallig onderhoud kan vaker schonen nodig zijn.

Wanneer onderhoud uitvoeren?

De onderhoudswerkzaamheden kunnen het best worden uitgevoerd in de periode van half augustus tot half oktober. In deze periode zijn er nauwelijks amfibieën in het water aanwezig. Eventuele snoeiwerkzaamheden aan bomen en struiken op de oever zijn toegestaan tussen 1 oktober en 15 maart.

Voer het onderhoud gefaseerd uit

Het opschonen kan het best in fasen gebeuren. Bijvoorbeeld het ene jaar de oostzijde van de poel en minimaal 2 jaar later de westzijde. Op deze manier blijft altijd een deel van de belangrijke noordoever intact en wordt niet de hele poel verstoord. De aanwezige organismen kunnen dan altijd naar de andere kant van de poel vluchten.

Zon op de noordoever van de poel

De zon schijnt op de noordoever van de poel en zal daar de meeste dieren aantrekken. Deze oever moet dan ook minder diep zijn en flauw aflopen. Dit is gunstig voor de ontwikkeling van eieren en larven (van amfibieën) en levert een grotere variatie aan vegetatie op. Let dus op dat bomen en struiken niet verhinderen dat er voldoende zonlicht op de noordoever kan schijnen.

Amfibieën uit de poel

Opschonen van de poel

Verwijder slib, afgestorven plantendelen en teveel aan waterplanten. Doe dit in handkracht met een zeis en/of baggerbeugel of gebruik een graafmachine. Verwijder de planten door ze uit te trekken of af te maaien. Verspreidt de bagger naast de poel en laat het daar een aantal dagen liggen, zodat dieren terug kunnen kruipen naar de poel. Het slib en maaisel uit de poel moet worden afgevoerd binnen een week na het schonen.

Maaien rond de poel

Maai de randen om de poel ook gefaseerd. Laat een deel van de begroeiing staan zodat insecten hierin kunnen overwinteren. Maaisel van de randen/oever moet worden afgevoerd om verruiging te voorkomen.

Snoeien van bomen en struiken rondom de poel

Veel schaduw is ongunstig voor het leven in de poel. Teveel bladafval leidt tot zuurstofgebrek. Snoei daarom regelmatig de bomen en struiken die langs de poel staan en verwijder jaarlijks opslag van elzen en wilgen. Snoeiafval dient te worden afgevoerd. Bij een ruime oever kan snoeiafval op rillen worden gelegd.

Plaatsen raster

Eventueel kan een raster om (een deel van de) poel aangelegd worden zodat de oever niet stukgetrapt wordt door weidend vee.

Geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen gebruiken

Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen in en nabij de poel gebruikt worden, want deze zijn funest voor de flora en fauna. Ook mogen geen meststoffen gebruikt worden. In een (te) voedselrijke poel gedijen ongewenste planten als brandnetel en algen uitstekend. Het zuurstofgehalte van het water in voedselrijke poelen is erg laag.

Kamsalamander

Een optimaal leefgebied voor o.a. kamsalamander bestaat uit een kleinschalig landschap met poelen, struweel, bosjes, houtsingels en graslandjes.

Broeihoop

Houtig materiaal, bijvoorbeeld van afgezette struiken of opslag van wilg en zwarte els, kan prima dienen als broeihoop (nat materiaal) of takkenhoop. In een broeihoop legt een ringslang haar eieren en vinden dieren een schuilplaats. Een takkenhoop biedt plaats aan kleine zangvogels, kleine zoogdieren en amfibieën.

LET OP: deze broeihoop moet buiten de oever van de poel gemaakt worden.

SUCCES MET HET ONDERHOUDEN VAN UW POEL!